

Beszélik: Vajh, hogy is van így ez
E lányka vas szilárd erény...
S a titok nyitját nem találja
A sok szerelmes kis legény.

A titkok titkát meg se sejti
A sok szerelmes trubadúr,
Hogy ki a lány szívet elfoglalja,
Az mindig csak – a főnök úr.

*(Kis élcslap Tulipán-kiadása, 1908. 16/a sz.
augusztus 9–16. 26–27.)*

A gróf

KÓBOR TAMÁS

III.

[...] A leány: – Háromezer koronát fizetett ruháért, húszezer koronáért ékszeret vett. De ha veled találkozom, nem nyúlok ezekhez a holmikhoz. Kikötöttem magamnak, hogy régi ruháimban is járhassek. Nem akarok előt- ted másképp mutatkozni.

A fiú: – Szeretsz még, drágám, és ez olyan jó, és mégis szeretném, ha elszakadnál tőlem. Milyen boldog lennél, ha én nem volnék többé az életedben.

A leány: – Azt akarom, hogy mindig benne légy. Akarom, hogy lássál és fájjon a szíved. Mert vissza kellett volna tartani engem, s azt mondanod, a tied vagyok, jobb veled nyomorogni, mint mással daskázkodni. [...]

A fiú: – Hát egyszerűen –, azaz mégsem egyszerűen. Egészen rendjén van, hogy te eladtad magadat a grófnak. Minden szegény színésznőnek ez a karriéréje. És ezért gazdag vagy, s ezért mondtam le rólad. Ez rendjén van így. S én koplalok s nem tudom megfizetni a szobabért. Ez is rendjén van. Aztán éjtszaka eszembe jutott valami, ami nincs rendjén, de most már

nagyon lerongyolódtam, s nem bírom ki tovább. Hát azt gondoltam magamban: mégis csak szeret engem, s mi ezek után is annyira összetartozunk, hogy ... mondjuk, mint a testvérek. S én a testvéremhez mondom – cudarság ugyan, mert mégsem a testvérem –, de mégis mondom: nem bírom tovább, neked olyan sokad van s én már nem bírom. Adj nekem harminc koronát! [...]

(Kóbor Tamás: Cognac idillek. Novellák. Budapest, 1914. 257–258., 261.)

Egy nő, aki nem tud nemet mondani

Egy színházi görli tündöklése és nyomorúsága

BARRA ERZSÉBET

VII. fejezet Aktfényképek

A hullámozó életű görlok nem sokáig szórakoztak Juci lecsúszásának szenzációjával. Mint ahogyan annak idején nem csodálkoztak a kisbárió támogató barátságán, éppen úgy természetesnek vették, hogy az szó nélkül tovább állott, amikor a kártyaveszteség, szülői kényszer vagy hirtelen támadt szeszély így kívánta. A görlok élete a hullámvasút pályájához hasonlított. Legtöbbjét zsúfolt tömegotthonból, valami unatkozó gavallér szeszélye egyik napról a másikra vitte a Ritzbe, onnan rövidesen az olcsó hónaposszobába tért vissza, mintha csak kiránduláson lett volna. Este kaviárt vacsorázott a görli, lehetőleg olyan mennyiségben, hogy még másnap se éhezzék kispörköltre és ruhatárát nem annyira a divat hatása alatt változtatta, mint inkább anyagi körülményeihez alkalmazkodva. A görli ruhája még gyorsabban cserélt gazdát, mint ahogyan azt az expressz tempóban változó női divat parancsolta volna. A görli nem akkor adta el hátul kivágott, elől magas feket estélyi ruháját, amikor kizárólag elől kivágott, hátul magas fehér estélyi ruhákat viseltek, hanem akkor, amikor barátság következtében, éppen pénzre volt szüksége. Ilyenkor az öltöztetőnő sürgött-forgott, egyik öltözőből a másik-